

ENSV TEATAJA

24. detsembril

Nr. 68

1940

II.

- Art. 913. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidu tollitariifi kehtimapaneku kohta.
914. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Ringkonnakohtute asukohtade ja piirkondade kohta.
915. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus ENSV Riikliku Mäetehnilise Inspektsiooni asutamise kohta.
916. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus kaubandusliku võrgu „Transtorgpit“ organiseerimise kohta.
917. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus natsionaliseeritud võõrastemajade Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutamise kohta.
918. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus riigi sanitaar inspektsiooni organiseerimise kohta. — NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määrus riigi sanitaar inspektsiooni organiseerimise kohta.
919. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspektsiooni põhimääruse teadmiseks ja täitmiseks avaldamise kohta. — NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures oleva Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspektsiooni põhimäärus.
920. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti Kurtummade Keskuse põhimääruse kinnitamise ja Kurtummade Keskuse organiseerimise kohta. — Eesti Kurtummade Keskuse põhimäärus.
921. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 25. ja 26. detsembri puhkepäevadeks kuulutamise kohta.
922. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus likvideerimisele määratud organisatsioonide ruumide üleandmise kohta.
923. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Tartu Õhtutehnikumi asutamise asjas.
924. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.
925. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 277 Kaubandus-Tööstuse o.-ü. trükikoja „Olevik“ üleandmise kohta NSV Liidu Eesti Raudtee Valitsusele.
926. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 305 töönormimisega ning uuele töötasusüsteemile üleminekuga seotud küsimuste lahendamise kohta.
927. Rahanduse ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissaride käskkiri nr. 397 kõigi Tallinnas ja Tartus asuvate kommunaalasutiste ja ettevõtete rahasummade mahutamise kohta.
928. Kaubanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 39 kaubanduslike ja ühiskondliku toitlustamise eraettevõtete ja nende üksikute käitiste loata likvideerimise kohta.
929. Rahvahariduse mõnede määruste kehtivuse kaotamise juhend.

III.

930. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Lihula jaoskonnakohtuniku Martin Tulmin'i teenistusest vabastamise kohta.
931. ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus natsionaliseeritud tekstiilkäitise Hiiumäe Kärkla Vabriku ümbernimetamise kohta.
932. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkirja nr. 279 õiendus.
933. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 300 Tsemendivabriku „Port-Kunda“ eraldamise kohta Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse alluvusest.
934. Kergetööstuse Rahvakomissari käskkiri nr. 304 Ed. Vabaoja pappkarbitööstuse ja trükikoja juhtimise korraldamise kohta.
935. Kaubanduse Rahvakomissari käskkiri nr. 49.

II.**913. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus****NSV Liidu tollitariifi kehtimapaneku kohta.**

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse põhjal 7. detsembril 1940 nr. 2460 kaotas kehtivuse endise Eesti Vabariigi tollitariif ja hakkas kehtima Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis NSV Liidu tollitariif, arvates 10. detsembrist 1940.

Kooskõlas sellega otsustab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu:

- 1) kaotada tollimaksud kaupadelt ja pakkidelt, mis tulevad sisse Eesti NS Vabariiki NSV Liidust;
- 2) kaotada tollimaksud kaupadelt, mis on sisse tulnud NSV Liidust ning hoiul tollivalve all, nii tolli- kui ka eraladudes;
- 3) kaotada tolli kantseleimaksud sisseveetavatelt ja väljaveetavatelt kaupadelt;
- 4) arvates 10. detsembrist 1940 tunnustada kehtetuks kõik soodustused, mis olid ette nähtud mitmesugustele asutistele endise Eesti Vabariigi tolliseaduse ja tollitariifi alusel;
- 5) lubada tolliametitel tagasi maksta deposiiti saadud summadest tollimaksu puuvillalt, fosforilt ja teistelt kaupadelt, mis on toodud sisse NSV Liidust ümbertöötamiseks Eesti NS Vabariigis.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 17. detsembril 1940.

**914. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus****Ringkonnakohtute asukohtade ja piirkondade kohta.**

1. Ringkonnakohtute asukohtadeks määrata:
Tallinna Ringkonnakohtu asukohaks — Tallinn,
Tartu Ringkonnakohtu asukohaks — Tartu,
Rakvere Ringkonnakohtu asukohaks — Rakvere,
Viljandi Ringkonnakohtu asukohaks — Viljandi,
Kuressaare Ringkonnakohtu asukohaks — Kuressaare.
2. Ringkonnakohtute piirkonnad moodustada:
Tallinna Ringkonnakohtu piirkonnad — Tallinna 1.—13., Raasiku, Kuusalu, Kose, Keila, Rapla, Haapsalu 1. ja 2. ning Märjamaa rahvakohtujaoskondadest;
Tartu Ringkonnakohtu piirkond — Tartu 1.—6., Jõgeva, Pala, Mustvee, Elva, Otepää, Võnnu, Valga 1. ja 2., Tõrva, Võru 1. ja 2., Antsla, Põlva, Petseri 1. ja 2., Irboska, Värska ning Laura rahvakohtujaoskondadest;
Rakvere Ringkonnakohtu piirkond — Rakvere 1.—3., Väike-Maarja, Lüganuse, Jõhvi, Iisaku, Narva 1.—3., Paide, Türi, Järva-Jaani ning Tapa rahvakohtujaoskondadest;
Viljandi Ringkonnakohtu piirkond — Viljandi 1. ja 2., Mustla, Suure-Jaani, Põltsamaa, Pärnu 1.—3., Vändra, Kilingi-Nõmme ning Abja-Paluoja rahvakohtujaoskondadest;

Kuressaare Ringkonnakohtu piirkond — Kuressaare, Kihelkonna, Orissaare, Hiiumaa ja Lihula rahvakohtujaoskondadest.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

915. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

ENSV Riikliku Mäetehnilise Inspektsiooni asutamise kohta.

Eesti NSV mäetööstuse korrapärastamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Riiklik Mäetehniline Inspektsioon alluvusega Kergetööstuse Rahvakomissariaadi Mäe- ja Küttetööstuse Peavalitsusele.

2. Mäetehnilisel Inspektsioonil teostada kehtivas Mäeseaduses ettenähtud Mäeameti ülesanded kuni üleliidulise Mäeseaduse alusel koostatud ENSV Mäeseaduse kehtima panekuni.

3. Eraldada ENSV 1941. a. eelarve eelnõus Mäetehnilisele osakonnale ja Geoloogilisele Komiteele ühiselt ettenähtud summadest Mäetehnilise Inspektsiooni 1941. eelarveaasta kuludeks Rbl. 100.000.—.

4. Kohustada Kergetööstuse Rahvakomissari kindlaks määrama Mäetehnilise Inspektsiooni koosseis.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

916. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

kaubandusliku võrgu „Transtorgpit“ organiseerimise kohta.

Raudteelaste toiduainetega ning tööstuslike kaupadega parema varustamise otstarbel teha Eesti Raudteele ülesandeks organiseerida raudteesõlmedes ning liini-jaamades kaubanduslik võrk „Transtorgpit“.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

917. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

natsionaliseeritud võorastemajade Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadile allutamise kohta.

Määrata alljärgnevad natsionaliseeritud avalikud restoran-võorastemajad ühes selleks otstarbeks chitatud ning sisustatud hoonete ja ettevõtete päraldistega Kau-

Ar 940
Eesti

49700

banduse Rahvakomissariaadi alluvusest Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi alluvusse:

T a l l i n n a s .

1. „Bristol“, Rataskaevu tän. nr. 7 — J. Janson,
2. „Kuld Lõvi“, Harju tän. nr. 40 — R. Devid,
3. „Imperiaal“, Nunna tän. nr. 12 — V. Schlepkov,
4. „A-te“, Kopli tän. nr. 2-a — V. Nikolai,
5. „Euroopa“, Viru tän. nr. 24 — L. Isak.

T a r t u s .

6. „Eeden“, Aia tän. nr. 10 — Aksel, Adele ja Harry Hennoch.

P ä r n u s .

7. „Bristol“, V. Kingissepa tän. nr. 45 — H. Pöltsam,
8. „Astoria“, Põhja tän. nr. 7 — M. Truhova.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

**918. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus**

riigi sanitaar inspeksiooni organiseerimise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Avaldada teadmiseks ja täitmiseks NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus 23. detsembrist 1933. a. nr. 85/2740 „Riigi sanitaar inspeksiooni organiseerimise kohta“ (LSKK 1933, nr. 74, art. 450) käesolevale lisandatud tõlkes.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

**NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu
määrus**

riigi sanitaar inspeksiooni organiseerimise kohta.

Sihiga parandada rahva teenimist kogu sanitaar alal, eriti et allutada täielikult toitlustööstuse ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtteid sanitaarsele järelevalvele, NSVL Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu määravad:

1. Moodustada liiduvabariikide tervishoiu rahvakomissariaatide koosseisu kuuluvatena riigi sanitaar inspeksioonid, mille eesotsas seisab tervishoiu rahvakomissari asetäitja sanitaar peainspektorina.

Autonoomsete vabariikide tervishoiu rahvakomissariaatide ja autonoomsete oblastite, kraide, oblastite ja linnade nõukogude täitevkomiteede tervishoiu organite juurde moodustatakse sanitaar inspeksioonid ning rajoonide täitevkomiteede juurde asutatakse sanitaar inspektorite ametid, kelle õigused ja kohustused määratakse liiduvabariikide seadlusandlusega.

2. Liiduvabariikide sanitaar inspeksioonidele pannakse järelevalve teostamine nii üldtervishoiulise laadiga sanitaarhügieeni alal kui ka kõikide liiduvabariigi territooriumil asuvate üleliiduliste, vabariiklikkude ja kohalikkude organite, asutiste, ettevõtete ja majavalitsuste kohta kehtima pandud sanitaar erialaliste normide ja eeskirjade täitmise üle.

3. Liiduvabariikide tervishoiu rahvakomissariaadid töötavad välja sanitaar-tervishoiulised normid ja eeskirjad, mis kinnitatakse liiduvabariikide rahvakomissariide nõukogude poolt ja mille täitmine on kohustuslik kõigile vastava liiduvabariigi territooriumil asuvatele ametkondadele, asutistele, organisatsioonidele ja kodanikele.

4. Sanitaar-tervishoiulised normid ja eeskirjad tootlustööstuse ja toiduainetega kauplemise kohta määratakse kindlaks NSVL Rahvakomissariide Nõukogu poolt, millised on ühtlased kogu NSVL jaoks ja millede täitmine on kohustuslik kogu NSVL territooriumil.

5. Anda liiduvabariikide sanitaar peainspektoritele õigus sanitaar alal kehtima pandud normide ja eeskirjade rikkumise puhul algatada kriminaal jälitamist, määrata trahve ja võtta tarvitusele administratiivse iseloomuga abinõusid kuni üleliidulise, vabariikliku ja kohaliku tähtsusega ettevõtete sulgemiseni.

6. Anda autonoomsete vabariikide tervishoiu rahvakomissariaatide ja autonoomsete oblastite, kraide ja oblastite ja linnade Nõukogude täitevkomiteede tervishoiu organite juures olevatele riigi sanitaar inspeksioonidele õigus sanitaar-tervishoiuliste normide ja eeskirjade rikkumise eest võtta kohtulikule vastutusele ja trahvida ettevõtteid, asutisi ja üksikisikuid vastavalt kehtivale seadlusandlusele.

7. Teede Rahvakomissariaadi, NSVL Varustuse Rahvakomissariaadi ja liiduvabariikide varustuse rahvakomissariaatide ning Tsentrosojuzi juures moodustatakse erilised sanitaarvalitsused, kes valvavad sanitaarsete korralduste täitmise üle ettevõtetes ja vastavate ametkondade üldiseks kasutamiseks määratud kohtades.

8. Teha liiduvabariikide valitsustele ülesandeks ühe kuu jooksul anda liiduvabariikide riigi sanitaar inspeksioonide ja kohalike võimuorganite sanitaar inspeksioonide määrustikud.

919. Eesti NSV Rahvakomissariide Nõukogu

m ä ä r u s

NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu juures asuva Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni põhimääruse teadmiseks ja täitmiseks avaldamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissariide Nõukogu määrab:

Avaldada teadmiseks ja täitmiseks NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu juures asuva Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni põhimäärus (LSKK 1935, 41, 348) käesolevale lisandatud tõlkes.

Rahvakomissariide Nõukogu Esimees J. L a u r i s t i n.

Rahvakomissariide Nõukogu Asjadevalitseja H. H a b e r m a n.

Tallinn, 20. detsembril 1940.

NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu juures oleva

Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni

p õ h i m ä ä r u s.

1. Üleliiduline Riigi Sanitaar Inspeksioon asub NSV Liidu Rahvakomissariide Nõukogu juures *) ja tema juhiks on NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektor.

*) NSVL Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissariide Nõukogu määrusega 20. juulist 1936 (LSKK 1936, 40, 337) on Üleliiduline Riigi Sanitaar Inspeksioon allutatud NSVL Tervishoiu Rahvakomissariaadile.

NSV Liidu Sanitaar Peainspektor ja tema asetäitja määratakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

2. Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni ülesandeks on:

- a) kogu NSV Liidu territooriumil asuvate riigi sanitaar inspeksiooni organite töö ühtlustamine ja juhtimine — esmajoones sanitaarse järelevalve alal toitlustööstusliste ettevõtete, toiduainetega kauplemise ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üle;
- b) vahetu sanitaarse järelevalve teostamine toitlustööstusliste ettevõtete, toiduainetega kauplemise ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üle suurimates tööstuslikes rajoonides ja tähtsamates toitlus-, kala- ja konservitööstuse keskustes NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatava nimesitiku kohaselt;
- c) NSV Liidu Valitsuse poolt antavate määruste eelnõude läbitöötamine ja nende esitamine läbivaatamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogule sanitaar-seadusandluse üldiste küsimuste alal, toitlustööstusliste ettevõtete, toiduainetega kauplemise ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete sanitaarse järelevalve alal, transpordi sanitaarse järelevalve ja NSV Liidu piiride sanitaarse kaitse alal, samuti toitlustööstusliste ettevõtete, toiduainetega kauplemise ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtete kohta käivate sanitaartervishoiuliste normide ja eeskirjade projektide alal;
- d) NSV Liidu Valitsuse poolt antavate määruste eelnõude läbitöötamine ja nende esitamine läbivaatamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogule üldise taudivastase võitluse alal ja taudivastaste abinõude üleliiduliste kavade alal, nende hulgas taudivastase võitluse varustamise kavad desinfektsiooni vahenditega, aparatuuriga ja teiste materiaalsete fondide ning tööstusliste saadustega; liiduvabariikide tervishoiu rahvakomissariaatide töö juhtimine võitluses ohtlike levinute taudidega;
- e) NSV Liidu sanitaar-epideemilise seisukorra kohta käivate statistiliste andmete kooskõlastamine ja läbitöötamine NSV Liidu Riikliku Plaanikomisjoni Rahvamajanduse Arvestuse Keskvalitsusega kooskõlastatud korra ja vormide kohaselt;
- f) kontrolli teostamine NSV Liidu ametkondade spetsiaalsete sanitaarteenistuste tegevuse üle;
- g) üldine juhtimine ja järelevalve tervishoiuliste organite töö üle NSV Liidu piiride sanitaarse kaitse alal;
- h) rahvusvahelise sideme pidamine ja esinduse teostamine sanitaarsetes ja taudivastase võitluse küsimustes Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni juures asuva Üleliidulise Sanitaarse Välisinformatsiooni Büroo kaudu, millega tegutseb NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud põhimääruse alusel;
- i) sanitaarse ja taudivastaste asutiste tüüpide (desinfektsiooni jaamad, sanitaar-bakterioloogilised laboratooriumid jne.), desinfektsiooni aparatuuri tüüpide, seerumite, vaktsiinide ja desinfektsiooni vahendite standardite kinnitamine; järelevalve sanitaartervishoiuliste nõuete täitmise üle toitlustööstuse standardtoodete alal;

- j) liiduvabariikide tervishoiu rahvakomissariaatide teaduslik-uurimisasutiste töökavade ühtlustamine sanitaar- ja taudivastase võitluse alal;
- k) NSV Liidu Valitsuse erikorraldustel teiste ülesannete täitmine sanitaar- ja taudivastase võitluse alal.

3. NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektoril on õigus:

- a) anda kooskõlas kehtivate seadustega käskkirju ja juhendeid sanitaarse järelevalve ja taudivastaste abinõude teostamise korra üle;
- b) anda kooskõlas kehtivate seadustega kõikidele NSV Liidu territooriumil asuvatele ametkondadele, asutistele, ettevõtetele ja organisatsioonidele neile kohustuslikke juhiseid sanitaarse järelevalve ja taudivastase korra küsimustes;
- c) muuta ära liidu- ja autonoomsete vabariikide, kraide ja oblastite riigi sanitaar inspektorite ebaõigeid korraldusi sanitaarse järelevalve ja taudivastase võitluse küsimuste alal;
- d) anda erilise vajaduse korral otseselt liiduvabariikide kohalikkudele riigi sanitaar inspeksiooni organitele kohustuslikke juhiseid, tehes seda üheaegselt teatavaks vastavatele liiduvabariikide riigi sanitaar peainspektoritele;
- e) kutsuda kokku ettenähtud korras üleliidulisi kongresse ja nõupidamisi sanitaarse ja taudivastase võitluse küsimuste alal;
- f) anda korraldusi toitlustööstusliste, toiduainetega kauplemise ja ühiskondlike toitlustamise ettevõtete direktoritele töö seismapanekuks vastavates ettevõtetes, kuni neis leidunud sanitaarse puuduste kõrvaldamiseni, tehes need korraldused ühtaegselt teatavaks ametkondade juhtidele, kellele valdkonda need ettevõtted kuuluvad;
- g) keelata ära, kuni nõutavate sanitaarse abinõude läbiviimiseni, tootmis-, kaubanduslike, lao- ja teiste ruumide kasutamine nende antisanitaarse seisukorra tõttu;
- h) keelata ära tarvitamiseks kõlbmatuks tunnustatud toiduainete hoidmine ja tarvitamine ja teha korraldusi nende hävitamiseks või ümbertöötamiseks ainult tehniliseks otstarbeks;
- i) kõrvaldada töölt täiesti või kuni määratud tervishoiuliste nõuete täitmiseni nakkushaigusi põdevaid töötajaid, kes oma töö juures kokku puutuvad toiduainetega;
- j) võtta prokuratuuri organite kaudu kohtulikule vastutusele kehtivate sanitaar-tervishoiuliste normide ja sätete rikkumise eest ettevõtete ja asutiste juhatajaid ja teisi töötajaid, kes on otseselt vastutavad kehtiva sanitaarse korra täitmise eest neil juhtudel, mil rikkumine sisaldab kriminaalselt karistatava teo tunnuseid;
- k) määrata kehtivate sanitaar-tervishoiuliste normide ja sätete rikkumise eest, neil juhtudel, mil korrarikkumine ei sisalda kriminaalselt karistatava teo tunnuseid, rahalisi trahve, mis sisse nõutakse administratiiv-sundtäite korras (art. 7);
- l) esitada vastava ametkonna kõrgemal asuvatele organitele küsimus distsiplinaarkaristuste määramiseks (kuni töölt vallandamiseni) töötajatele, kes süüdi kehtiva sanitaarse korra rikkumises.

4. Üleliidulisel Riigi Sanitaar Inspeksioonil on omad volinikud suurimates tööstuslikes rajoones ja tähtsamates toitlus-, kala- ja konservitööstuste keskustes (art. 2 p. b) ja neile volinikele otseselt alluvad riigi sanitaar inspektorid, arvu, mis ette nähtud Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni koosseisudes.

5. Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni volinikkude ja neile alluvate riigi sanitaar inspektorite ülesandeks on:

- a) otsese sanitaarse järelevalve teostamine neile kindlaks määratud rajoones tootlustööstusliste ettevõtete, toitainetega kauplemise ja ühiskondlike toitlustamise ettevõtete üle;
- b) kontrolli teostamine punktis „a“ näidatud aladel ametkondade sanitaarteenuslikkude organite üle, samuti ka liiduvabariikide riigi sanitaar inspeksioonide kohalikkude organite töö üle teistel tootmisprotsessi kaudu seotud majanduslikudel või heakorral aladel (toorainetega varustavad ettevõtted, veevärgid jne.);
- c) muude ülesannete täitmine sanitaarse järelevalve ja taudivastase võitluse alal, mis antud NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektori poolt.

6. Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni volinikkudel ja neile alluvatel riigi sanitaar inspektoritel on õigus tarvitusele võtta art. 3 p. g, h, i, j, k ja l nimetatud abinõusid.

NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektor annab erijuhendi, mis määrab ära Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni volinikkude ja neile alluvate riigi sanitaar inspektorite poolt art. 3 p. g ja h nimetatud abinõude kasutamise korra ja ulatuse.

7. Rahalised trahvid määratakse:

- a) NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektori ja tema asetäitja poolt — kuni 500 rublani ettevõtete ja asutiste juhatajatele ja teistele töötajatele, kes otseselt vastutavad kehtiva sanitaarse korra täitmise eest ja kuni 5.000 rublani ettevõtetele ja asutistele;
- b) Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni volinikkude poolt — kuni 300 rublani punktis „a“ tähendatud isikutele ja kuni 3.000 rublani ettevõtetele ja asutistele;
- c) riigi sanitaar inspektorite poolt kuni 100 rublani punktis „a“ tähendatud isikutele.

Volinikkude poolt määratud trahviotsustele võib edasi kaevata NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektorile; riigi sanitaar inspektorite otsustele — vastavale volinikule.

8. Riigi sanitaar inspeksiooni organitel on sanitaarse järelevalve teostamiseks õigus:

- a) takistamatult sisse pääseda ja toimetada sanitaarset ülevaastust oma tegevusrajoonis asuvas tootmis-, kaubandus-, lao-, elu- ja ametiruumides, samuti ka transportvahendeis;
- b) saada vajalikku selget ülevaadet ettevõtete, asutiste jne. sanitaarse seisukorra kohta;
- c) toimetada toiduainete proovimist ja võtta proove analüüsimiseks;
- d) anda meditsiinilistele ja teaduslikele asutistele, laboratooriumidele, uurimisaamadele jne. neile kohustuslikke ülesandeid sanitaarseks järelevalveks vajalikkude spetsiaalsete analüüside toimetamiseks.

9. Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni juures on teaduslik-uurimisasutised sanitaarse ja epidemioloogia küsimuste alal, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud nimekirja kohaselt.

10. Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni sisemine struktuur kinnitatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt NSV Liidu Riigi Sanitaar Peainspektori ettepanekul.

Üleliidulise Riigi Sanitaar Inspeksiooni Keskasutise ja kohalikkude organite koosseis kinnitatakse üldises korras.

11. Üleliiduline Riigi Sanitaar Inspeksioon seisab üleliidulisel eelarvel ja omab iseseisva eelarve.

920. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

Eesti Kurttummade Keskuse põhimääruse kinnitamise ja Kurttummade Keskuse organiseerimise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

- 1) kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Eesti Kurttummade Keskuse põhimäärus;
- 2) panna Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissarile käesolevale põhimäärusele mittevastavate kurttummade organisatsioonide likvideerimine ja põhimääruse kohase Kurttummade Keskuse organiseerimine;
- 3) organisatsioonide likvideerimisest ülejäänud varad määrata loodavale Kurttummade Keskusele.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

Eesti Kurttummade Keskuse põhimäärus.

I. Üldmäärused.

1. Kooskõlas ENSV Konstitutsiooni § 98 ja 102-ga moodustatakse töötajate ühiskondliku organisatsioonina Eesti Kurttummade Keskus.

Eesti Kurttummade Keskus asub Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissariaadi juures ja tegutseb käesoleva põhimääruse ning ENSV Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissari poolt kinnitatud põhikirja alusel.

2. Eesti Kurttummade Keskuse peasihiks on töötavate kurttummade ühendamine nende kultuurolustiku parandamiseks, nende poliitilise, üldharidusliku ja tehniliste teadmiste tasapinna tõstmiseks ja nende kaasatõmbamiseks kommunistliku ühiskonna aktiivsete ülesehitajate ridadesse.

3. Nende sihtide ja ülesannete teostamiseks Eesti Kurttummade Keskus:

- a) kogub andmeid töötavate kurttummade kohta ja kutsub neid keskuse liikmeks;
- b) organiseerib ja teostab masspoliitilist, kultuurolustikulist ja riigikaitse tööd kurttummade hulgas;
- c) aitab kaasa kurttummade poliitilise, üldharidusliku ja tehniliste teadmiste tasapinna tõstmiseks spetsiaalkursuste, koolide, päevapoliitiliste ringide jne. organiseerimise teel;
- d) aitab kaasa kurttummade elukutsele ettevalmistamisel ja võtab tarvitusele abinõusid kurttummade töö korraldamiseks.

4. Oma liikmeskonna igakülgseks teenimiseks omab Eesti Kurttummade Keskus õiguse asutada klubisid, punaseid nurki, õppetöökodasid, puhkekodasid, ühiselumaju, spordiplatse jne.

5. Eesti Kurttummade Keskus, samuti Keskuse osakonnad, mis kutsutakse ellu Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnades ning kõigis maakondades, omavad juriidilise isiku õigused ja vastutavad kogu oma varandusega oma kohustuste eest.

6. Eesti Kurttummade Keskuse juhatus ja tema kohalikud organid (osakonnad) esindavad kurttumme kesk- ja kohalikkudes riigivõimu organites ja ühiskondlikes organisatsioonides.

II. Eesti Kurttummade Keskuse asjade valitsemine.

7. Eesti Kurttummade Keskuse kesk- ja kohalikud valitsemise organid tegutsevad ühingu põhikirjas ettenähtud alustel.

8. Eesti Kurttummade Keskuse ja ta kohalikkude organite üldist juhtimist ja järelevalvet teostavad ENSV Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissariaat ja Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnade ning maakondade Sotsiaalkindlustuse osakonnad.

Eesti Kurttummade Keskuse eelarved ja töökavad kinnitab ENSV Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissariaat.

III. Eesti Kurttummade Keskuse liikmed.

9. Eesti Kurttummade Keskuse liikmeiks võivad olla kõik kurdid, tummad ja raskekuulmisega isikud alates 16 a. vanusest, arvatud välja vaimuhaiged ja valimisõiguse kaotanud isikud.

Eesti Kurttummade Keskuse liikmeiks võivad olla Keskuse põhikirjas ettenähtud alustel ka mitte-kurtummad, kes aktiivselt osa võtavad Keskuse tööst.

10. Keskuse liikmeks võtmise ja väljaheitmise kord, liikmete õigused ja kohustused ja Keskuse liikmeks sisseastumise maksu suurus määratakse Eesti Kurttummade Keskuse põhikirjaga.

IV. Eesti Kurttummade Keskusele antavad soodustused.

11. Õppetöökodjad, kultuur-hariduslikud asutised (klubid, punased nurgad ja muud), puhkekodud ja ühiselumajad, mis on Eesti Kurttummade Keskuse või ta kohalikkude organite kasutuses, on üheõiguslikud invaliidide kooperatiividega rendi, ruumide, tööabinõude ja materjalidega varustamise suhtes.

12. Eesti Kurttummade Keskus, ta kohalikud osakonnad, samuti tema korralduses olevad õppetöökodjad ja kultuur-hariduslikud ettevõtted vabastatakse kohalikkudest maksudest ja maarendist või maksust renditud maatükkide eest.

Sotsiaalkindlustuse Rahvakomissar L. L ü ü s.

921. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu

m ä ä r u s

25. ja 26. detsembri puhkepäevadeks kuulutamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:
kuulutada 1940. aastal 25. ja 26. detsember puhkepäevadeks.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 20. detsembril 1940.

**922. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
määrus**

likvideerimisele määratud organisatsioonide ruumide üleandmise kohta.

Likvideerimisele määratud organisatsioonide likvideerimiskomisjonidel anda organisatsioonide kasutamisel olevad eluruumid ja eluruumideks ehitatud, kuid senini muuks otstarbeks kasutatud ruumid üle kohalikele kommunaalmajanduse osakondadele hiljemalt 31. detsembriks 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 20. detsembril 1940.

**923. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
otsus**

Tartu Õhtutehnikumi asutamise asjas.

Asutada ja avada arvates 1. jaanuarist 1941 riigi poolt ülalpeetava õppeasutisena „Tartu Õhtutehnikum“, missuguse kooli lähema konstruktsiooni määrab Hariduse Rahvakomissar.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 19. detsembril 1940.

924. Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestiku täiendus.

Kinnitatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt 19. detsembril 1940.

Alus: Riigivolikogu deklaratsioon pankade ja suurtööstuste natsionaliseerimise kohta (RT 1940, 77, 745).

I.

Natsionaliseerimisele kuuluvate tööstusettevõtete nimestikku (RT 1940, 81, 771) täiendatakse järgmiste ettevõtetega:

Kalatööstus:

Rudolf Anderson	Tallinn, Suurtüki 13.
Aleksander Leesmann	„ Jahu 3.
Boris Tent	„ Võrgu 23.
Jaan Susi	„ S. Patarei 8.
Heinrich Mikker	„ Niine 5.
Alise Toom	„ Soo 54.
Ernst Õun	„ Sõja 37.
Mart Haaristo	„ Kadaka tee 11.
Emilie Holm	„ S. Patarei 11.
Karl Heinmann	„ S. Patarei 10-a.
Marta Allas	„ Suurtüki 15.
F-a V. V. Demin, om. I. Demin	„ S. Patarei 16.
F. Malahov	„ Võrgu 1.
E. Behr	„ Kadaka tee 4.

J. M. Leesmann	Tallinn, Võrgu 27.
O.-ü. „Kalaekspord“	„ Kalda 10.
A. M. Anderson	„ Sõja 44.
Richard Niggol	Narva, Lembitu 20.
F-a „Oko“	„ Jalgva tee 12/14.
Johannes Mensas	Haapsalu, Sadama 39.
Johannes Sepp	„ Holmi 6.
Paul Tusar	Keila, Öhtu 2.
Karl Soovik	Pärnu, Jannseni 51.
Leonhard Krevald	Tartumaa, Verner'i mõis.

Metallitööstus:

Richard Krevald'i litograafia ja plekitööstus . . Tallinn, Jahu 3.

Toidu- ja maitseainetetööstus:

Karl Runge . . . . . Tartu, Söögiturg 3.

Määrata nimetatud ettevõtted Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse.

II.

Käesolev nimestik jõustub avaldamisega.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

925. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari

k ä s k k i r i

nr. 277.

Tallinn,

13. detsembril 1940.

Kaubandus-Tööstuse o.-ü. trükikoja „Olevik“ üleandmise kohta NSV Liidu Eesti Raudtee Valitsusele.

1. Vastavalt Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsusele 29. novembrist 1940, nr. 670, määrán Kaubandus-Tööstuse o.-ü. trükikoja „Olevik“ NSV Liidu Eesti Raudteede Valitsuse alluvusse ühes täieliku sisseseadega ja kõikide ladudega ning neis olemasolevate materjalide varudega.

2. Üleandmist teostada üleandmise momendiks koostatud bilansi põhjal, mille alusel natsionaliseeritud varad lähevad üle tasuta, kõik muud varad aga vastava tasu eest, kusjuures NSV Liidu Eesti Raudteede Valitsus võtab üle ka kõik trükikoja „Olevik“ pidestuvad kohustused.

3. Üleandmise teostamise panen Polügraafiatööstuse Peavalitsuse peale.

Üleandmise kohta koostada akt, millele kirjutavad alla üleandja ja ülevõtja ning üleantava käitise juhataja.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

926. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari**k ä s k k i r i****nr. 305.**

Tallinn,

20. detsembril 1940.

Töönormimisega ning uuele töötasusüsteemile üleminekuga seotud küsimuste lahendamise kohta.

Täienduseks minu käskkirjadele nr. 227, 228, 229, 241, 242, 244, 248, 250 ja 256 käitiste tööliste, teenijate ja insener-tehnilise personaali töötasude reguleerimise ja tõstmise kohta rõhutan veelkordselt kõigi käitiste direktorite tähelepanuks asjaolu, et kõik seoses töönormimise ja uuele töötasusüsteemile üleminekuga käitises esilekerkivad küsimused tööliste töötasude osas tulevad lahendada ning vajalikud korrektiivid neis teostada kõige tihedamas kontaktis EK(b)P algorganisatsiooni ja käitise komiteega ning ametiühingu esindajatega.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. V e i m e r.

927. Eesti NSV Rahanduse ja Kommunaalmajanduse Rahvakomissaride**k ä s k k i r i****nr. 397.**

20. detsembril 1940.

Kohustame kõiki Tallinnas ja Tartus asuvaid kommunaalasutisi ja ettevõtteid kõiki oma rahasummasid, mida ei tule hoida kassas, mahutama Tallinnas Eesti Vabariiklikku Kommunaalpanka ja Tartus Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga Tartu osakonda.

Ühtlasi kohustame kõiki Tallinna ja Tartu krediitasutisi üle andma viie päeva jooksul Tallinnas Eesti Vabariiklikku Kommunaalpanka ja Tartus Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga Tartu osakonda kõik nende juures olevad Tallinnas ja Tartus asuvate kommunaalasutiste ja ettevõtete, nagu linna- ja maavalitsuste, linna ehitusvalitsuste, linnaelamu-fondide, elektrijaamade, gaasivabrikute, veevõrkude, transport-ettevõtete jne. jooksvad arved ja hoiuarved.

Käesoleva käskkirja täitmise järelevalve paneme Tallinnas Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga ja Tartus Eesti Vabariikliku Kommunaalpanga Tartu osakonnale.

Rahanduse Rahvakomissari as. L. A i s e n s t a d t.

Kommunaalmajanduse Rahvakomissar O. K ä r m.

928. Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari**k ä s k k i r i****nr. 39.**

12. detsembril 1940.

Eesti NSV kaubandusvõrgu korraldamise alal panen kehtima alljärgneva korra:

1. Eesti NSV-s teotsevate kaubanduslike ja ühiskondliku toitlustamise era-ettevõtete ja nende üksikute käitiste loata likvideerimine on keelatud. Likvideerimise küsimusi otsustavad maakondade ja Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnade omavalitsuste kaubandusosakonnad.

2. Kirjalik avaldus likvideerimise loa saamiseks esitatakse kohalikule Kaubandusosakonnale vastavalt ettevõtte või käitise asukohale. Avaldus peab sisaldama ettevõtte või selle üksiku käitise nimetuse ja aadressi; omaniku või valdaja nime ja perekonnanime; äritunnistuse järgu ja numbri; ülevaate äriseisust täpsete andmetega kaubalao ja võlgade kohta; teenijate arvu; likvideerimise põhjuse; teate selle kohta, millisele teisele kaubanduslikule või ühiskondliku tootlustamise ettevõttele kaup üle antakse.

3. Äritunnistuse tähtaja lõppemisel selle mitteuendamise on võrdne loata likvideerimisega ning allub, samuti ka ettevõtte või selle üksiku käitise üleandmine mõnele teisele ettevõttele, pp. 1 ja 2 ettenähtud lubade andmise korrale.

4. Kohalikud Kaubandusosakonnad on kohustatud kontrollima avalduses märgitud asjaolusid, selgitama põhjenduste tõelisust, nõudma likvideerimise loa andmise juhul, et kauband antakse üle — sellekohase kokkuleppe alusel — võimalikult riiklikele või kooperatiivseile ettevõttele ning teostama kontrolli likvideerimise üle.

5. Otsusest likvideerimise või üleandmise palve kohta Kaubandusosakond teatab koheselt eraettevõtjale, saates loa andmisel sellest ära kirjad Kaubanduse Rahvakomissariaadi Organiseerimisosakonnale, Siseasjade Rahvakomissariaadile ja Äride registrile.

6. Riikliku kontrolli alla võetud ettevõtte likvideerimise või üleandmise palvele peab olema lisandatud usaldusmehe seisukoht. Need avaldused esitab Kaubandusosakond koos oma seisukohaga otsustamiseks Kaubanduse Rahvakomissariaadi Natsionaliseerimise Komiteele, kes rakendab küsimuse lahendamisel pp. 4 ja 5 ettenähtud korda.

Kaubanduse Rahvakomissari I as. V. J a a n u s.

929. Rahvahariduse mõnede määruste kehtivuse kaotamise juhend.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 19. detsembril 1940.

I.

§ 1. Noorsoo organiseerimise seaduse kehtetuks tunnistamisega (ENSV Teataja 1940, 53, 615) on kaotanud kehtivuse järgmised määrused ja juhendid:

- 1) Õpilasingide ja -ühingute ning algkoolide juures asutatavate noorteühingute korraldamise määrus (RT 1937, 4, 34);
- 2) Noorsoo organiseerimise seaduse § 20 ettenähtud noorsoo-organisatsioonide registreerimise kord (RT 1937, 5, 40);
- 3) Noortekomiteede ülesanded, nende asutamise ja tegevuse alused (RT 1937, 26, 236);
- 4) Väljaspool kooli olevate noortelaagrite, -suvapidustuste ja teiste koosolekute pidamise alused ja kord (RT 1937, 37, 342);
- 5) Noorsoo-organisatsioonide tegevuse järelevalve määrus (RT 1937, 96, 780);
- 6) Õpilaste, nende organisatsioonide ja noorteühingute teistest organisatsioonidest osavõtmise määrus (RT 1937, 98, 796).

II.

Käesolev juhend jõustub avaldamisega.

Hariduse Rahvakomissar N. Andresen.

Üldosakonna juhataja A. Kurvits.

III.**930. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu****otsus****Lihula jaoskonnakohtuniku Martin Tulmin'i teenistusest vabastamise kohta.**

Vabastada Martin Tulmin Lihula jaoskonnakohtuniku teenistuskohalt tema omal palvel, arvates 18. detsembrist 1940.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja as. L. Ojamaa.

Tallinn, 17. detsembril 1940.

---

931. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu**otsus****natsionaliseeritud tekstiilkäitise Hiiu-Kärdla Vabriku ümbernimetamise kohta.**

Rahuldada natsionaliseeritud tekstiilkäitise Hiiu-Kärdla Kalevivabriku tööliskonna soov ja anda nimetatud käitisele uueks nimeks „Hiiu-Tekstiil“.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. Lauristin.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. Haberman.

Tallinn, 20. detsembril 1940.

---

932. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari**käskkirja****nr. 279****õiendus.**

ENSV Teatajas 1940, 65, 876, lk. 933 avaldatud Kergetööstuse Rahvakomissari käskkirjas nr. 279 lugeda Alar Kotli ENSV Riikliku Projekteerimise Keskuse juhatajaks.

---

933. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari**käskkiri****nr. 300.**

Tallinn,

20. detsembril 1940.

Tsemendivabriku „Port-Kunda“ eraldamise kohta Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse alluvusest.

1. Eraldan Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse alluvusest Tsemendivabrik „Port-Kunda“ iseseisvaks käitiseks ja allutada see käitis vahetult Ehitusmaterjalide- ja Ehitustööstuse Peavalitsusele.

2. Vabastan sms Bernhard Tinnuri Side- ja Isoleermaterjalide Keskuse direktori ametikohalt ja määran ta Tsemendivabriku „Port-Kunda“ direktoriks, arvates 20. detsembrist 1940.

3. Nimetan Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuse Keskuse direktori asetäitja sms Johannes Anton'i Side- ja Isoleermaterjalide Tööstuste Keskuse direktoriks, arvates 20. detsembrist 1940.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

---

934. Eesti NSV Kergetööstuse Rahvakomissari

käskkiri

nr. 304.

Tallinn,

20. detsembril 1940.

Ed. Vabaoja pappkarbitööstuse ja trükikoja juhtimise korraldamise kohta.

Allutan Ed. Vabaoja pappkarbitööstus ja trükikoda trükikoja „Ilutrukk“ direktori kohustetäitja sms August Sepp'a juhtimisele.

Kergetööstuse Rahvakomissar A. Veimer.

---

935. Eesti NSV Kaubanduse Rahvakomissari

käskkiri

nr. 49.

21. detsembril 1940.

I.

Nimetan natsionaliseeritud a.-s. „Kreenbalt“ direktoriks Juuli Milliste.

II.

Nimetan natsionaliseeritud a.-s. „Kreenbalt“ asedirektoriks Mark Murakin'i. Kõik nimetamised, arvates 19. detsembrist 1940.

Kaubanduse Rahvakomissar H. Allik.
